

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENY ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Felölős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Egyes szám ára 6 fillér.

A kormány bölcs tanácsai.

Mikor a világsi fegyverlerakás után a vért szomjazó gögös osztrák hatalom végig tiport a nemzetet, hosszú időre mély, nyomasztó csend következett a szerencsétlen leigázott országban. Csak a rablánczok csörgése, a halálraitétek agyának és szívének irányított puskák dördülése, haldoklók hörgése, özvegyek és árvák elfojtott zokogása és a Gott-erhalte hangzott. Egyébként csend volt, rémséges csend.

A magyar hírlapok is megszűntek mind. A nemzet gyászának, retentő fájdalomának nem voltak szószólói. Panasz nélkül, szisszenés nélkül kellett a nemzetnek túrnia minden megaláztatást, minden rugást, minden újabb meg újabb tördőfést.

Egyszer végre, úgy körülbelől egy évvel a nagy nemzeti katasztrófa után, megindult az első magyar hírlap, a Pesti Napló. Olyan volt az istenadta, mint a vágott fülű, csonkaorru gyászmagyarok leggyászbajja az augsburgi vereség után.

Az első megmukkanása is gyászos volt ennek a czabár, torz lapnak. Azzal a kifejeletéssel kezdte, hogy „Magyar-

országnak hasznára van az, hogy ausztríalag kormányoztatik.“

A világsi fegyverletélnél még gyászosabb volt a legközelebbi nagy nemzeti küzdelemnek a vége, mert most nem hősök, csak közönséges, szürke vezérek rakatták le a fegyvert a döntő ütközet megvívása előtt.

A láncokat most is épenugy reánk verték, mint akkor, a nemzet guzsba van kötözve, tehetetlen.

És a fülébe most is azt zugják kormánykoncon élőkődő lapok, mint a Pesti Napló öregapja.

A Kluen-kormány egyik félhivatalosa utólréhetetlen bizantinizmusmal jelzi a farkcsóválók Eldorádójához vezető utat.

Roppant jelentőségűnek kiáltja ki azt a hitványságot, hogy mi most az egyszer Ausztria assisztálása nélkül hozzuk meg az örületes áldozatokat az osztrák hadseregnek. Azt mondja: „ez a vivmány; egyéb vivmánynyal azonban nem szolgálhat, mert a Héderváry-kormány nem „vivja“ a dinasztia várát.“

De mennyire nem vivja! Szinte kár vele eldicsekedni, annyira tudjuk és annyira szégyeljük magunkat a tisztelt urak „nemvívási“ harcmódja miatt.

Azt a mondja a t. lap, hogy a

kormány és pártja nem áll haragban az uralkodóval. (Tudjuk, ó tudjuk.) Egyetértésben akarnak vele együttműködni, ennek pedig az a módja szerintök, hogy „adjuk meg a dinasztjának a véderő reformját, az pedig adja meg a hadsereg egységének ama garanciáit, melyek neki éppugy keltének, mint nekünk.“

No szépen adja! Ad bizony Chlopyt és kecsketurót. Mintha nem tudná a kormánylap bős frazelogusa, hogy Bécs úgy akarja a magyar hadsereg egységességét és nemzeti fejlődését, ha az szöröstül-böröstül osztrák és nyelvében német marad az idők végtelenségéig.

Azt is mondja a jeles lap és itt buvik elő a legpókosabb lóláb, hogy „a dinasztia ma többre becsüli Ausztriát, mert az többet tett a dinasztia, a monarchia és a nagyhatalmi helyzet fönfartásának érdekében. Ha ezuttal mi fogunk ezekben az érdekekben többet és gyorsabban tenni, ha ezzel azt fogjuk dokumentálni, hogy azonosítjuk magunkat az uralkodóházzal, együtttérzünk és együttműködünk vele, akkor ezzel azt érzük el, hogy a dinasztjiából és környezetéből kivész az irániunk való bizalmatlanság utolsó szikrája is és hogy a dinasztia legalább ugyanannyi szeretettel és érdeklődéssel, sőt gondoskodással fog

A vak.

Irta: ifj. Széll István.

Botját kinyujva baktatott előre,
Kivel találkozott az kitért előle.
Sokan szánalommal utána is néztek.
Bántani egy vakot istentelen vétek, --
Igy gondolták, kikkel összejött,
Mikor ott botorkált a járók között.

Egy alkalommal — jól emlékezem, —
Összehozta őt a sors velem.
Sajnáltam igaz, majd irigyelém,
Egy világtalannál micsoda fölény!
Hogy olyan sorsban — és ez a talány,
Elégedett mosoly ült az ajakán.

Arca derült volt szünet-szüntelen,
Erösszakolta, hogy az ugy legyen?
Nem. Ez ember természetes volt,
Humorral hintve ejtett minden szót.
Fel nem tudtam fogni ésszel én:
Miért ez ember csupa szív, s kedély...?

— Mondd, barátom, — szóltam hozzá így,
Nem-e vagy te mi reánk irigy,
Akik látunk szerzte-szét s tova,
Kikhez a végzet nem oly mostoha.
Kiknek a szíve lázasabban ver,
Ibolya bontó tavasz jöttivel...?

Mikor a bokrok árnyfedte alján
Esi dalt csicsereg' a nótás csalogány,
S a zöld repkény közt ha susog a szél,
Csókos szerelemről és üdvől regél,
S a mezők ölén ha nyill' a virág,
Ébred, mosolyog, kacag a világ.

— Szépen beszélsz, — felelt emberem,
Szavaidtól nedves lett szemem
S te gondold: ime egy ember,
Kit a végzet keze le a porba ver.
Mert szívében, ha jó a tavasz,
Fagyasztó, sivár, zordon tél havaz.

Csalódsz mondhatom, nem vagyok én
Szánalomra méltó emberi roncs, szegény.
Bár igaz: bánt, sért, fáj a tudat,
Hogy a napsugár bimbót bontogat.
De azért lelkem ege nem borul,
S nem sópánkodom gyáván, botorul.

Mert ne feledd, Isten igazságos,
Ahol ma könnyben fürdik is a vánkos,
Holnap ott újra vig élet támad;
Ma ur, aztán szolgál a bánat.
Olyan az élet, mint a délibáb,
Rajta valót az oktondi lát.

Sorsunk egyenlő, én annak látom,
Mert minden változó e széles világon

Tavaszt is ha árba dönt az idő,
Fellegszárnyon az ősz újra meg jó
S boldog vagyok, mert nem láthatom,
Mint haldoklik a virág és a lomb.

— Nem győztél meg, — a vakhoz így szóltam.
Bár szavaid mind javadra róttam.
Önmagadat áttatod, mert hiszen,
Mégváltanád fénylő, csengő kincsen,
S örömteli jelen mosolyogna rád,
Ha a mások arcát megláthatnád.

Mennyi szép lány, pici piros ajkkal,
Mindegyik egy földre szállott angyal.
Mily isteni e tarkáló tömeg,
Kit a jó kedv nyomról-nyomra követ,
S a szemekben menyit vágy kél, éled,
Nem felednéd soha e szép képet . . .

— Nem ugy, ember! — kacagott fel a vak,
Mégis csak én vagyok a boldogabb.
Mert körültem történjen is bármi,
Még sem vágyom mások arcát látni.
Engem nem köt hazug, csalfa álom,
Utáimat öntudattal járom.

Avagy talán gyönyört nyújtó látvány?
Az egyik arc hideg mint a márvány;
És a másik bár mosolyra simul,
A szív mélyén tajtékzó vihar dul,

Mindennemű órák és ékszerék
nagyválasztékban, legolcsóbban és legmeghízhatóbban

Schiffman Mór

órás és ékszerész üzletében
Hunyadi-u. 14. sz. szerezhető be.

felénk fordulni, mint ahogyan eddig Ausztria felé fordult.

Szóval legyünk osztrákbak az osztrákoknál, akkor majd ránk mosolyognak. Sok érdekes és jellemző beismerés foglaltatik a t. laptárs idézett mondásaiban, de engedjen meg, mi arról is tudnánk beszélni, olyan tanácsot is tudnánk osztogatni, hogy talán inkább áll valamely dinasztianak érdekében az, hogy a népet keresse és annak a jólétét, előhaladását *mindig és minden körülmények közt* munkálja, mint megfordítva, sőt azt is mondhatnók, hogy a dinasztianak egyenes kötelessége a népet szeretni, mert különben rossz üzletet csinál. Mutatja Portugália példája. Elmult az egyiptomi Fáraók korszaka, a midőn milliók dolgoztak egyért vagy ha nem dolgoztak, feküdtek és fetrengettek a porban az *egy* előtt.

Tudjuk, hogy ezt a szép korszakot szeretné a kormány ide visszahozni és állandóvá tenni, tudjuk, érezzük hátunkon a korbácsütéseket, tudjuk, hogy sokszor volt, sőt némileg van is egyiptomi elbánásban részünk, de tudjuk azt is, hogy Fáraó szolgálóinak kezében reszketett a korbács. midőn a nép tengere morajlani kezdett. Reszkessenek a bécsi Burg házi szolgálói is, mert a nép nemsokára zugni fog.

A beismerései között nem igaz dolgot is állít a kormány lapja. Azt állítja, mint fentebb idéztük, hogy Ausztriát azért szeretik, mert Ausztria többet tett eddig a dinasztiaért.

Először is Ausztria, mint politikai faktor száz és egynéhány évvel ezelőtt nem is létezett, egy csomó Ausztriában

levő ember, mint jog nélküli szolgálcsopot feküdt zsámolyként az örökös tartományok urának lábai alatt, másodszor az ezeréves Magyarország népe tett annyit a maga dinasztiajáért teljesen ingyen, amennyit a világ összes népei soha nem tettek, mióta a világ fennáll semmiféle dinasztiaért. Hiszen ha a magyar nemzet nem lovagiaskodik Mária Terézia idejében, meg előbb és utóbb sokszor, nagyon sokszor, hol volna most a mi dinasztiank?

Igaz, hogy hála és szeretet nem járt ki érte soha. De az mindegy, mi tettük a magunkét. Hát ha tettük, jól tettük-e vagy helytelenül, az már mindegy, legalább ne tagadják le.

Felelmeleti a kormány a lapja útján, hogy mennyi középület és mennyi közintézmény van Bécsben, amely mindmind az uralkodóháznak és Ausztriának együttműködését és ennek az együttműködésnek az áldásait hirdeti. Ahány középület ott emelkedik, az mind magán hordozza a dinasztikus alapító nevét.

Hiszen ez kérjük szépen vád, még pedig nem is közönséges. Ha jól emlékszünk, még magunk is emlegettük már azt a bécsi nagy bőkezűséget, de nem dicsekedve, hanem szomorúan jegyezve meg, hogy Budapesten bezzeg nyoma sincs az affélének. Sőt bátrak voltunk megjegyezni, hogy sok jó magyar pénz is fekszik azokban a bécsi középületekben, no mert hogy a civillisztához bőségesen, nem a kvóta arányában járulunk, és ide, hozzánk nem csepeg abból vissza semmi; Ausztriában meg csurog is, de persze kiknek csurogna

másoknak, mint az osztrákoknak. Tehát olyanformán lehetne módosítani a t. laptárs mondását, hogy „az uralkodóháznak, Ausztriának meg a sok jó magyar pénznek az együttműködése hozta létre a bécsi közintézményeket.

Azt is tanácsolja a kormány a lapja útján, hogy tegyünk meg a monarchiaért és ennek dicső nagyhatalmi állásáért mindent.

Csak a hazáért atyámfiak, a magyar hazáért! Monarchia? — gyűlölöm ezt a kifejezést. Mert Magyarország egy, Ausztria is egy. Egy meg egy: az kettő és nem egy. Hiába van a kettőnek egy uralkodója. Még jobban gyűlölöm a »háromszövetség« kifejezést. Miért nem négyes? Mert Magyarország és Ausztria kettő, Olaszország és Németország megint kettő. Kettő meg kettő pedig négy, nem három.

Megis kellene a magyar parlamentben honosítani a »négyes-szövetség« szót, mert mindig bánt, mikor függetlenségi és 48-as képviselők is hármiszövetséget emlegetnek.

A vége a legszebb a jeles cikkének. Azt mondja nagy képpel, hogy Ausztriára roppant nagy szükségünk van, különösen szükségünk van gazdaságilag Ausztria hitelére és piacára. Később elfeledkezvén e nagy mondásról, beismeri, hogy „eddig az volt a közönség ára, hogy Ausztria kiszípolozott bennünket. Most vezet bennünket a Héderváry-kormány olyan útra, melyen elérhetjük ennek a közös együttműködésnek minden előnyeit és mégis végez vethetünk a szípolozásnak. Nem fogunk

A harmadik . . . no ez szép kép lehet, Gunyredőt ölt a bukásod felett.

Avagy mikor a nagy ur, a Halál,
Csont ujjával a szivedre talál,
S elrabolja azt, ki legkedvesebb.
Ugy-e sajnó, kinzó, maró a seb?
S te felzokogsz: — A szívemet vájja,
Az enyészet romboló munkája.

— Ember, — szóltam, elég volt, ne folytasd,
Te a rejtélyt fényesen megoldtad,
Ki boldogabb? — én megmondom neked,
Aki meghalt, mielőtt született.
Mert ez élet kálvária járom,
Nincs is boldog ember egyszem e világon.

Aki elmondhatná úgy telnek az évek,
Mintha megannyi szép költemény lennének;
Nem bánt senki, semmi, gond, baj messze került,
Életemnek ege napsütötte, derült. . .
Ilyen ember nincsen, bár mi diktál agyunk,
Egy az igazság, hogy egyenlőek vagyunk.

Elmerengett a vak, majd mosolyra fakadt,
S erősen megrázta kinyújtott jobbomat,
S szólt: bajtárs, nem balga az ember?
Mikor az Istennel harcra szállani mer: . . .
S oly halandót kutat, ki nem ismer bajt, but,
Mikor boldogságot csak a szemfedő nyújt.

A tükör.

Mennyi babona fűződik a tükörhöz, ehhez a csodálatos üveglaphoz, amelyben minden művészetnél tökéletesebben meglátod a képmásodat s amelynek mélységes perspektívája olyan, mintha boszorkányos hatalom rejtőznék benne. Emlékszem, gyermekkoromban mindig bizonyos tiszteletteljes félelemmel viseltem a tükör iránt, különösen este; ilyenkor sohasem mertem egyedül maradni olyan szobában, ahol tükör függött. Ez a gyermekkori babonás érzés ma is megmaradt bennem. Tükröt összetörni? Ó, azt ma sem mernék. Szerencsétlenséget hozna rám! S ha a lapja elé állok, mindig megkap valami elfoglaltság, akárcsak saját eleven önmagammal állanék szemköz, azzal az énnemmel, amely ismeri minden gondolatomat s amely a szemem közé kacagna, ha előtte pózolnék. Azt hiszem, nem magam érzek így s a tükörnek titkon nagy a kulusza, főleg az asszonyok között.

Egy esetet sohasem fogok feledni. A legkülönösebb dráma volt s bűnszerzője a tükör.

Néhány órára Párisból, a bretagnei hegyek közt áll az a kastély, amelyet tíz évvel ezelőtt árvereztek el az örökösök. Másfél évszázadon át a Rochell-Dupret-család ősi fészke volt a kastély és a legutolsó Rochell-Dupret kiváló gavaléria volt a párisi arany-

ifjuságnak, aki két kézzel szórta az aranyat a szerelem és a hiúság vásárján. Talán emlékeznek még önk arra a szép szőke férfira, akinek páratlan eleganciája és izlése a nyolcvanas években a divat mintaképe volt. Az asszonyok pedig rajongtak érte, azzal a lelkesedéssel, amivel a nők a kegyenceiket magásra szokták emelni, kényeztetve őket és hálásan fogadva minden csók viszonzását.

Abban a bretagnei kastélyban az ősi hónapokban híres ünnepségeket rendeztél minden esztendőben Maurice Rochell-Dubret. A vászerű palota termében, ahol az arisztokrácia színe-java gyűlt össze, a letűnt királyság ünnepei elevenedtek föl: igazi orgája a virágdísznek, finom szelleme a költészetnek, táncok, aminőket ma már csak a royaisták szalonjaiban látunk a legmeghitebb körökben.

A mindentudó pletyka azt suttogta, hogy Maurice Rochell Dupret ezeket az ünnepségeket voltaképen csak egy valaki kedvéért rendezte: a szépségéért híres mme, de N. . . kedvéért, aki egymaga nem lehetett volna a kastély vendége, de nagy társasággal együtt igen. Kétségtelenül szellemes módja volt ez annak, hogy néhány hetet állandóan együtt tölthessenek.

Maurice boldogsága azonban nem tartott örökké, mint ahogy minden mulandó e földön. S egy napon a kényeztetett Lovelace észrevette, hogy az a nő, akit mindennek felett

Szabó sztrájk

nem akadály arra, hogy elegánsan öltözködjünk.

Saját készítményeim férfi ruhákban és felöltőkben rendeltészerűen készülnek!

Tessék meggyőződni! Szabott árak!

Kende Ignátz

férfi, fiu- és gyermekruha telepe

Piacz-utca. 55. sz.

a „Hungária“ kávéház mellett.

erte többet fizetni, — sőt talán kapni fogunk.“

Jelentem alásan: itt kell nevetni. És itt ugyebár lehetetlen nem nevetni?

Simon István

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Berzeviczy Albert féltizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Bemutatja a beérkezett kérvényeket és irományokat.

Napirenden a belügyi költségvetés vitája.

Polónyi Géza Tiszának tervezetét a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről nem tartja helyesnek. A tisztviselőket nem szabad bérelt munkásoknak tekinteni. Az egyesülési és gyülekezési jog nem terjedhet ki annyira, hogy a bírói-kar a maga törvényes szervezetei helyett egy szindikalista szervezetet alkosson. Az automatikus előtéptetés annyit jelent, hogy a tisztviselői és bírói-kar kikapcsolódnék a parlamentárizmusból. A szabadkőművesség körül történt felszólalásra reflektál. Az igazság a szabadkőművesek ellen és mellett felszólalók állásfoglalása között van. A szabadkőművesség igazi eszméjét nem tartja támadásra méltónak, ő maga is szabadkőműves volt. Azonban harcot kell indítani a szabadkőművesség azon szektája ellen, amely Magyarországon működik, mely szekta megtagadja a huzaszeretetet, a vallást, a tulajdonjogot mindent, ami szent emlék és hagyomány. Részletesen ismerteti a szabadkőművesség fogalmát és történetét. Az amerikai, német és angol szabadkőművesség isten és a nemzet szolgálatában van, a francia ellenben harcot folytat Krisztus, és államrendszer ellen. Részletesen ismerteti a magyar szabadkőművesség történetét a szabadkőművesség tagjai voltak id. Andrassy Gyula gróf, Wekerle Sándor, Tilly tabornok. Felolvassa a budapesti páholyok vezetőinek névsorát és megállapítja, hogy a demokráta páholy vezetői Budapest adminisztrációját. — Szünetet kér.

Elnök tíz percre felfüggeszti az ülést.

szereit, hidegülni kezd iránta, mosolyai már nem régiek, csókjai elmaradoznak.

— Mi az oka ennek? — faggatta Maurice a szép asszonyt.

— De hiszen ez csak képzelődés, most is úgy szeretlek, mint régen, — felelte a szép asszony.

Csak hogy Maurice nem hitt a vigasztaló tagadásban s kedvese után lese kedve, meggyőződött arról, hogy megcsalja. A fő fedezés megrendítette s vaddá tette, alighanem heves szavakra is ragadtatta magát, mert a hölgy sértődötten válaszolta:

— Ugyan, barátom, hát nem látja, hogy maga már öregszik? Hiszen a haja már ősz!

Hja, az első ősz hajszálak! . . . Maurice nem hitte, de amikor haza sietett, hosszan nézte tükrében a haját, az arcát és szomorúan felfedezte ő is a romboló esztendő apró nyomait.

Itt kezdődött a szerencsétlen bel-ami tragédiája. Mint az ítélete kimondására váró bűnös, úgy nézte naponta tiszter az arcát, a haját, számlálgatta az ősz szálakat és a ráncokat, a szeméi szögletében. Idegessége, mely nőttön-nőtt, a tükror rabjává tette őt.

Egy őszi vadászaton Maurice meghűlt s égyba kellett feküdnie. A néhány napi láz lesóványította, megnyújtotta az arcát. . . És amikor ismét kezébe vette a tükröt, a mélységes fájdalom, az öregségtől való félelem fegyvert adott a kezébe.

Ugy talált rá az inasa, amint a tükror előtt összeesett, átlótt halántékkal s vérével festve be a tükror lapját, ahol a halálos ítéletét olvasta.

Camille Lemonnier.

Szünet után Polónyi Géza folytatja a magyar szabadkőművesség történetét, a szabadkőművesség üzleti vonatkozásaival foglalkozik.

A város parlamentje.

Folytatólagos közgyűlés

Demahidy Elemér főispán 3 órakor megnyitotta a közgyűlést, melyen alig jelent meg 50 bizottsági tag.

Névszerinti szavazások.

A fémipari szakiskola részére átengedendő postakerti föld felett rendelt el a főispán névszerinti szavazást. A föld átengedését megszavazták. Ugyancsak névszerinti szavazással határozták el, hogy a Haladás-egylet céljaira átengedik a Bethlen-u'ca 3. sz. házastelket. A Forrai Ernő Dégenfeld tér 2. számú házának megvétele ügyében kijelentette a főispán, hogy azt másodizben megszavazottnak tekinti a közgyűlés. Egyhangúlag hozott határozattal hozzájárult a közgyűlés azon javaslatához, hogy dr. Fráter Imrénének a kózkórház telkéből egy részt átenged a felajánlott kertiföld ellenében.

Ugyancsak elfogadták a Debrecenben létesítendő tüdőbeteg szanatórium helyére és hozzájárulására vonatkozó előterjesztést. E szerint a szanatóriumot a Nagyerdőn a Nyulas felőli részen építik fel. A város 200 ezer koronával járul hozzá és 150 beteg számára lesz ágy a szanatóriumban.

A szemétfuvarozó kérelme.

Zoltán Hermann köztisztviselési vállalkozó kérvényét tárgyalta ezután, melyben azt kéri, hogy a szemétfuvarozó megállapított díjak kívül adjon a város neki 6000 kor.-t. Hosszu vitára adott alkalmat ez az alaptalan kérelem.

Békés Lajos szólott hozzá először, aki e kérdés során az iránt kért orvoslást, hogy az utcáprók ne a késő reggeli órákban végezzék a söprést, hanem hajnalban, vagy a kora reggeli órákban, mert a mostani állapot nagyon kellemetlen a közönségnek.

Kovács József polgármester tudomásul veszi a felszólalást és intézkedni fog ez irányban. Egyben kijelenti, hogy nem tartja jogosnak a Zoltán Herman kérelmét, mert a mostani helyzet folytán nincs több díj, mint ezelőtt volt, ilyen állítólagos követelések miatt nem lehet a terhelni a város pénztárát. A kérelmet nem tartja teljesíthetőnek s maga részéről nem járul hozzá, hogy bármily összeget is adjon a város.

Márk Endre helyesnek tartja a polgármester álláspontját. Az ő véleménye szerint semmi sem illeti Zoltán H-t a szerződésileg biztosítottakon kívül. Ilyen címen más is jöhet a városhoz hasonló kérelemmel. Különben is mikor a város meghosszabbította vele a szerződést, ismerte a viszonyokat, mik azóta sem változtak. Ha megadnák neki a jogügyi bizottság által javasolt 4000 koronát, akkor minden fogatjára 1000 korona külön hasznót adna a város. Ha igazsága volna Zoltánnak, úgy azt szerződése alapján követelné. Ajánlékot nem szabad adni a város vagyonából.

Jánossy Zoltán azon a véleményen van, hogy a kérelem méltánylandó, mert szerinte a fuvarozandó szemét megszaporodott.

Szentesi János elfogadja a polgármes-

ter ajánlatát, hogy semmit se adjanak Zoltánnak külön díj fejében, mert nem érdemel többet, mivel most sincs több munkája, mint ezelőtt volt. Ez kitűnik abból is, hogy most is annyi fuvarja van, mint két év e'őtt, tehát nincs több kiadása. Különben is, ha árverésen adták volna ki a vállalatot, 6000 kor.-val olcsóbban is elvállalták volna.

Dr. Fráter Imre szerint egy vállalkozó fizetember, úgy tudnia kell, hogy milyen munkát mennyiért vállalhat el, mert előre számít a helyzettel és eshetőségekkel. Zoltán kérelmét indokolatlannak tartja ezért nem járul hozzá semmiféle címen adandó összeghez. A köztisztviselési kérdés során különben üdvözli a főkapitányt, aki szigorúan ügyel arra, hogy mindenütt tisztaság és rend legyen. E ismeréssel adózik a főispánnak a főkapitány kinevezéséért.

Márk Enere ismételt felszólalásban kijelenti, hogy az előző években is állandóan panasz tárgya volt a közigazgatási bizottsági üléseken, hogy az utcák piszkosak. Zoltán H. nem szerzett olyan érdemeket, hogy azt honorálják. Különben ő maga is megszólította a vállalkozót az utcai szemétrákások miatt, mire ő azt felelte, hogy ő nem köteles azt elhordani. Hát ha nem köteles, ne kérjen érte ezeket.

Jósa Vince szerint a főkapitány mondhatna véleményt.

Rostás István kijelentette, hogy állandóan figyel a csatornázásnál kikerülő fertőzött földek kelő időben eltakarítására. A kérelmet méltányolja, mert most több sár van az utcákon.

A főispán ezután szavazást rendelt s szűbbséggel 4000 koronát szavazott meg Zoltán H.-nak.

A Koncsek-telep megvétele.

Koncsek Géza nagykereskedő a városnak felajánlotta kertészeti telepét megvétele. Medgyaszay Miklós tanácsnok ismerterte az ügyet. A gazdasági bizottság nem tartja megvétele alkalmasnak a telepet, ellenben a jogügyi bizottság a város fejlesztése céljából megvétele ajánlja. A tulajdonos 12300 koronáért hajlandó eladni a telepet.

Hosszu vita és felszólalások után a főispán elrendelte a szavazást. A vétel mellett szavazot 44, ellene 25 bizottsági tag.

Kisebb ügyek.

A nagy viták után alig maradt néhány bizottsági tag a teremben. A legnagyobb része eltávozott.

Igy aztán a tárgysorozat többi pontjait minden hozzászólás nélkül elintézték. Valamennyiben elfogadták a tanács javaslatát.

E szerint kijavítják a Látókép csárdát, eladják a Bocskai-tér 1. sz. telek egy részét, a fegyverviselést engedélyekhez kötik. Tudomásul vették a tanács által beterjesztett jelentéseket, újra alakították a leltározó, muzeumi, ispotályi és iskola építő bizottságot.

A debreceni urkocsis egyletnek versenydíjra 1000 koronát megszavaztak. A Dávidházy Kálmán-féle részvénytársaság részvényeiből 10 darabot 200 koronájával jegyez a város.

A csapókerti olvasó-körnek az Árpád-téri menhely lebontásából kikerülő anyagokat átengedték. Még néhány kisebb ügy elintézése után Domahidy Elemér főispán a közgyűlést berekesztette.

Debreceni élet.

Ambár Debrecen még nem világváros, vannak némelykor világvárosi allűrjei. Igaz, hogy ezek is csak en miniature, de az nem baj, a jószemű ember minden dolgoknak a mélyére lát és a dolgok mélyén sokszor olyasfélék is rejőzködnek, amire a vizsgálódó, mikor hozzákezdett nem is gondolt volna. (Ezt az állítást bizonyítani fogja a szerény cikk is.) De csak térjünk vissza a világváros ismérveire. Ilyen például Debrecenben az a közönséges dolog, mikor a vásár napján a tenger nép özönnel járkal az utcán, a postáról kifordul egy automobil, szembe jön vele egy másik, egy szerény bicikli közbeszorul és e három jármű éktelen túlkölésbe kezd, egy szintén odaszorult konfliktuskocsis ordítva káromkodik, kétfelől oda rohan a villamos eszeveszetteken csenget és, és por van. A nép pedig boldog mosollyal élvezi a lármát.

Ez a kisedd kép kérem a világváros. Meg van benne a világvárosnak minden ismertetőjele. Por, lármá, kavarodás, sok ember és levegő, levegő, szóval minden. Csak egyedül csak kultúra nincsen benne, legfeljebb — kulturmáz. És, hála az egeknek, a kulturmáz megtévesztésig hasonlít az igazi kulturához, amit pláne Debrecenben nem is kell bizonygatni. Sőt.

Ami pedig a kulturát illeti, Istenem, ne kívánjuk olyan nagyon épen Debrecenbe, egy kicsit zsenánt is volna a kulturát úgy, ahogy van átvenni, mert mert e'öször nem nekünk magyaroknak való, másodsor, mert bűnös és kisebb-nagyobb botrányoktól, titkos társadalmi erjedéstől parfümös a levegője.

És ezért nem jó olyan nagyon hivatgatni és emlegetni, hogy mennyire hátramaradtunk. Hiszen igaz, hogy elmaradtunk a nyugati országok nagy versenyéből, de nekünk is megvan a magunk sajátos kulturája, amely, hogy nem fejlődhetett, nem a mai hibánk. Mi próbáljuk utána csinálni, amit őseink elmulasztottak és hála Isten már nem is sok van hátra, de: nem lehet mindent egyszerre. A mi a saját kulturánkat illeti, hosszas bizonyító eljárás helyett tessék megnézni a háziipari kiállítást. Itt beszédes tényekből és nem száraz és unalmas könyvekből tudja meg, aki kíváncsi, hogy milyen a magyar nép kulturája. Egyébiránt ez még nem teljes kép, amit itt kap a nyájas olvasó, mert még azonkívül nagyon sok dolog, munka, művészet és minden egyéb van, ami más más tárgykörbe vág, de egy kicsike háziipari kiállítás kereteibe nem lehet beleszorítani. Ez művészet inkább ami most nálunk van, de az is bizonyos, hogy a nép lelke a művészetében nyilatkozik meg legjobban.

És hogy visszatérjünk a világvárosodó Debrecenre, ami azt illeti, hogy mikor fog Debrecenben teljesen virágozni a kultúra, hát elmondhatjuk, hogy soha Debrecen nem érheti utól a Nyugatot, mert a nyugati eszméket előbb mindig megmagyarosítja és ez időbe kerül, de ez a legszebb, amit Debrecen tehet és ez az is, amibe a múltjánál fogva hivatva van. — 0. —

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

SZINHÁZ.

*** Vasárnapi előadás. k. (Kömlösi Emma vendégjátéka.)** Vasárnap két előadás tartatik, Délután 3 órakor a Nebántsvirág kerülszinre, Kömlösi Emma vendégfelléptével, aki a címszerepet játssza, partnere ezuttal is Horváth Kálmán lesz, aki Celestin orgonistát játssza. Este Hervé bájos zenéjük operettje, Lili van műsorra tűzve, a címszerepben ugyancsak Kömlösi Emmával. Plinchar szerepét Horváth Kálmán adja. A délutáni előadás mérsékelt helyárrakkal, az esti előadás rendes helyárrakkal, kis bérletben tartatik. Hétfőn Kömlösi Emma harmadik vendégjátékául, Csepregi örökbecsű eredeti népszínműve van kitzúve, melyben a vendégművésznő Török birónét játssza. A főbb szerepeket játsszák Rónai H., Uti G., Vajda I., Horváth, Pataki, Borbély, Deésy, Nádor. Ez előadás is rendes helyárrakkal, bérletben van kitzúve.

Debreceni timárok ünnepe.

A timáripár egyike azoknak az ősrégi magyar iparoknak, melyeknek élethalálküzdelmet kell folytatniok a modern munkagépekkel felfegyverzett gyárak ellen, hogy megélhessenek. A küzdelemben a kicsinyek és gyengébbek pártján lenni s a kis műhelyekbe fektetett javakat megmenteni, hasznos munkára képesíteni, a vezető emberek energiáját megacélozni, beléjük bizalmat önteni: ez a kisipari politika feladata s e feladatnak kívánt a kamara megfelelni, amikor a debreceni timároknak a kereskedelmi minisztertől igen jelentékeny államsegélyt, 20000 korona értékű gépeket és 10000 korona üzemi segélyt eszközölt ki, melyhez a város is jóindulatulag hozzáette téglákban a maga segélyét.

Mindezekkel a segítségekkel a timárok egy közös műhelyt építettek maguknak, azt felszerelték az államtól kapott modern munkagépekkel s ezt a műhelyt, mely képessé teszi már most őket, hogy versenyben továbbra is megáljanak és hasznosan foglalkozzanak, ma április 8-án délelőtt 10 órakor veszik használatba. A műhely megindítást a kamara egy kis ünnepséggel kapcsolta össze, meghívta rá a keresk. minisztériumot, Debrecen város tanácsát, a Technológiai iparmuzeumot, Szodola timáripári orsz. tanácsadót, az iparfelügyelőiséget, ipartestületet s a kamara ipari szakosztályának tagjait.

A minisztérium Sajó Béla iparfelügyelőt küldte ki, a technológiai iparmuzeum hálás szívvvel megköszönte a meghívást, sajnálatára nem jöhet el, de kívánja, hogy a debreceni timárok a gépműhely révén modern börgyárosokká váljanak s hogy adjon az Isten ehhez nekik erős elhatározást, akaratot, szorgalmat és kitartást, maguk között pedig tartsák fenn a békét, hogy az „egyesült erővel“ szólo mondás rajtok teljes mértékben érvényesülhessen.

Debrecen város tanácsa Kovács polgármestert, dr. Vargha, Csóka, dr. K. Tóth Mihály és Megyaszy tanácsnokot bizta meg a képvisellel. A timárok közös műhelye, ahol ma d. e. 10-kor az ünnepi munkakezdés történik, a Teleky-utca 86. szám alatt van.

Pály-Bakoss kollektív kiállítás.

Holnap megnyilik.

Általános meleg érdeklődéstől kísérve nyilik meg holnap délelőtt 11 órakor a város-háza dísztermében Pály József és Bakoss Tibor festőművészeink kiállítása.

A bemutatásra kerülő gazdag képanyag méltán vonza a kíváncsiakat, a művészi szép után vágyódókat egyaránt, mert az esztétikai hatások, a felemelő, komoly hangulatok, megkapó témák és a kedves, kedélyes képek egész skálája várja az érdeklődőket. S hogy a művészi témáknak valóban változatos, gazdag hangulatkört felölelő anyagát igéri a holnap kiállítás, azt bizvást következtethetjük azon képsorozatból, amelylyel eddigi kiállításainkon Pályt és Bakost megjelenni láttuk.

Pály szívesen időz a tenger fenséges birodalmában. A természet e csodás színaktárát felkoreksi Délen is, Eszakon is s a szélesy Oceannek egyaránt bemutatja haragos, nagyszerű erejét, és csalogató, csendes, szelid kedvét. Majd a partjára tekint s az ott levő vonzó, beszédes életet öltözteti hatásos színpompába. Bakoss ithon keresi a természetet, ithon lesi el a baromfi udvar bájos jeleneteit, vagy megy egy-egy megkapó, kedves részletért a virágos határba s bizalmas, meleg, családi hangulattal tölti el a lelkünk.

A festőművészet e két hálás mezejéről bizonyára gazdag, változatos képcsoport fogja képviselni a művészeket most is, s a téma kedvelés közt mutatkozó kedvező ellentét biztosítja a kiállítást látogató közönséget, hogy az egyes alkotásokban megnyilvánuló képzelő erő, hangulat és benyomás legváltozatosabb hullámai fogják szórakoztatni s esztétikai gyönyörűségben részesíteni. — A kiállítás belépő díja 30 fillér, az egyes képek címét és eladási árát feltüntető katalógus 20 fillér.

IRODALOM.

A Modern könyvtár új kötetei.

A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő Modern Könyvtár-nak, ismét egy öt tagból álló, nagyon értékes sorozata jelent meg.

A legújabb sorozatban jelent meg a Könyvtár jubiláris, ötvenedik száma is, amely Kóbor Tamás új novelláit tartalmazza.

Az új kötetek a következők: 49 Kaffka Margit: Csonka Regény és Novellák. — 50. A Modern Könyvtár jubiláris száma: Kóbor Tamás: Egyveleg. (Novellák). 51—52. Szilágyi Géza és Lenkei Henrik: Májusi fagy. (Színmű.) 53. Harnack: A Szerzetesség (Ideáljai és története), (A Könyvtár „Modern Teológusok“ sorozatának első kötete) Bencze János fordítása. 54. Kosztolányi Dezső: Őszi koncert. Kártya. (Magyar Költők III.) A 49-ik kötet hazai íróink egyik legkiválóbbjának, Kaffka Margitnak, egy kisebb regényét és új novelláit tartalmazza. Minden egyes darab csupa művészi faragású, választékos nyelvű és egyéni filozófiájú, ragyogóan nyugodhangú elbeszélés. Az 50-ik szám, Kóbor Tamás új novelláit hozza: „Egyveleg“ címen. Az író újabb novelláinak legjava van e kötetben összegyűjtve. Az 51—52 ik kötet Szilágyi Géza és Lenkei Henrik nagyértékű drámája: a „Májusi fagy“. A darabot épen most mutatta be a Nemzeti Színház igen nagy sikerrel.

A nagy irodalmi és drámai kvalitásokkal ékeskedő dráma könyvalakban való megjelenését bizonyára nagy örömmel fogja fo-

gadni az olvasóközönség. A Könyvtár 53-ik kötete Harnack német protestáns teológus legértékesebb népszerű modorban írott munkája: „A Szerzetesség”.

A „Szerzetesség” a katolikus egyház e nagyfontosságú intézményét egész történetén végigkíséri. A munka első fele szerzetesség eszméjének keletkezését és fejlődését kiváló gondnal és nagy avatossággal Bencze János végezte.

Az utolsó, 54 ik kötet a Könyvtár „Modern Költők” sorozatát gazdagítja egy irodalmi eseménynek mondható költői művel. E kötet Kosztolányi Dezsőnek, az ismert, kiváló poétának, — akinek a Modern Könyvtárban, annak megindulása idején megjelent. „A szegény kisgyermek panasza” című versciklusa általános feltűnést keltett, — két új gyönyörű lírai cialusát foglalja magában: „Őszi koncert” a címe az elsőnek és nagyobbiknak, míg a másik kisebbiknek a címe: „Kártya”. Mindkettő egy befejezett formájú, nagy művészi erejű, szuggesztív hatású költőt mutat, akiben már semmi a forrongás, minden kiforrott, megállapodott, kész. Kosztolányi ezen újabb két verses-ciklusa pedig valóban eseménynek mondható a magyar irodalomban.

A Modern Könyvtár legközelebbi kötete egy dráma-ciklus lesz, Strindbergnek, Hartlebennek és Heijermansnak egy-egy drámája, Gömöri Jenő, Bálint Lajos és Katona Gábor fordításában.

— **A Vasárnapi Ujság** április 9-iki száma érdekes képekben mutatja be a római nemzeti kiállítás magyar műcsarnokának megnyitását, a Szemere-család muljára vonatkozó képeket, a Rákóczi-siremlék tervét, a soroksári Duna ág új zsilipjének építését, képeket a ruthén népéletből, a drezdai egészségügyi kiállítás magyar pavillonjáról, egy háromszáz éves székelly házról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Jászay-Horváth Elemér és Lányi Sarolta versei, Zsoldos László novellája, Marcelle Tinayre francia regénye stb. Egyéb közlemények: Bende Imre elhunyt és gr. Batthyány Vilmos új nyitrai püspök arcképe, cikk Robinson nemzetség-fájáról, tárcacikk a hétről s a rendes heli rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6t korona, a „Világkrónika” val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-u ca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Betörők egy grófi kastélyban.

A kolozsvári rendőrség három veszedelmes betörő: fogott el, akik vakmerő módon több ízben betörték gróf Lázár Jánosnak az Erzsébet ut 29. szám alatti kastélyába. Első betörésüket április elsején éjjel kísérelték meg, a másodikat április harmadikán éjjel. A kastély belső részébe a konyhaajtó feletti szelvényen másztak be.

Mindenik kezében egy egy töltött revolver. Kettő közülök tolvajlámpa világa mellett nesztelenül lopóztak a hálószoba felé. Az ajtó kitérve, az öreg gróf ágát üresen találták. A gróf ugyanis valami családi ügyben aznap délután Budapestre utazott s így távollétével az életét mentette meg. A gazdátlan szobában azután a két cimborá munkához látott. A magukkal hozott feszítővasakkal elkezdtek az értékpapirosokat és a pénzt tartalmazó szekrényt fészegetni.

A furás, recsegés-ropogás zaja elhallatva a kastély távolabbi részében fekvő gróf Lázár Jánosné hálótermébe, aki csak egy nőtestvérével tartózkodott a rablótól megszalt ház felső részében. Az álmukból felriasztott nők rögtön tisztában voltak azzal,

hogy rablók hatoltak be a kastélyba.

A grófnő nem vesztette el lélekjelenlétét és hidegvérét és céltalan sopánkodás és megijedés helyett cselekvéshez látott. Felszakította szobája ablakait és teljes erejéből az istálló felé kiáltott, ahol a lovaszok aludtak:

— Fiuk, hozzátok a revolvereket, mert a házban betörők járnak.

A grófnő által okozott lárma a házban mozgolódás támadt s a betörők számára csak a gyors menekülés maradt hátra. A cselédség oly gyorsan talpon volt, hogy a betörők hanyatt-homlok, eszüket veszítve ugráltak ki a fegyverterem ablakán s mire a cselédség üldözésükhöz fogott, az éj sötéte már elnyelte alakjukat.

Másnap a rendőrség elfogta a három betörőt: Puskás Lajos urasági inast, Kis Sándor lovászt és Ipsár János gépészt. Nick Carter-regények nyomán határozták el magukat ilyen kalandos betörésükre.

UJDONSÁGOK

A kártya

„Hány Vilcek csak, ics-vics, áry-váry durrantotta magát fejbe a kártya miatt csak a mi édes hazánkban? Mennyi nyomort, fájdalmat okozott a Piatnik biblia! Ki tudná azt megmondani! Valóban okos ember volt az, aki ördögbiplibójának nevezte el a kártyát. Akit ez hatalmába ragad, már t. i. a kártya, az csakugyan az ördög karmai közé jutott. Erős penna kellene ahhoz, hogy a kártya szenvedély rabjának lelki életét hűen, igazán fesse.

Ismertem egy okos család apát, aki leánya kéri mindaddig sakkban tartotta, amíg borozás vagy kártyázás közben ki nem ismerte őket.

A kártya megmutatja, hogy kinek mi lakik a szívében. Léhaság, könnyelműség, irigység, bosszúság, harag, düh — végül becstelenség és sok más ság-ség.

Ennyi bevezetés után térjünk rá az egyik fővárosi lap pénteki számára. Azt mondja a vezér cikk, hogy: „Köztudomású dolog, hogy Debrecen bizonyos kávéházai-ban rendszeres, hivatalos órákkal működő bakkarat folyik.” Huzzuk alá az utolsó szót, mert itt a tévedés! Hát igaz, ami igaz! Rendőri aszisztencia mellett: folyt itt valaha a kávéházi kártyázás. Az is igaz, hogy egyik v. hivatalnok egy évi pihenés után Amerikába szelelt; de azt elismerés adójával hirdethetjük, hogy újabban a kártyázás erős rostálás alá került. Családok békéje, vagyoni egyensuja nyert biztosítékot az újabb időben. Hát csak seperjen az a bizonyos pesti lap Budapestben és Debrecennek hagyjon nyugodtan békét.

Ismerős és eléggé érdekelt magán kézből kapjuk e sorokat s leadjuk azzal, hogy gratulálunk a mai rendőrségünknek.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Április hó 9 én prédikálni fognak a következő ref. lelkészek urak: a Nagytemplomban tiszt. Boér Károly lelkész, ágendázik Molnár Ferenc. lelkész, a Kistemplomban prédikál Gáborjani Szabó Gábor s. lelkész, ágendázik Szele György lelkész, a Kossuth-utcai templomban Dicsőfi József lelkész, az Ispótyai templomban Uray Sándor lelkész, a Városi szegényházban Hajdu Zsigmond református püspöki titkár, a Csapókeri imaházban. Kovács János vallások. lelkész, a Homokkerti imaházban Bereczky József főisk. szénior.

— **A házipar kiállítás bezárása.** Holnap, vasárnap este bezárul az ipartestület dísztermében levő házipar kiállítás. A vezetőség ezután mond hálás köszönetet a debreceni hazafias sajtónak az önzetlen támogatásért és a debreceni közönségnek, amiért a kiállítást tömeges vásárlással pártfogolta.

— **Iparosok ügye.** Tegnap délután 3 órakor az Ipartestület Simonffy-utcai helyiségében előjárósági ülés volt. Az ülésen folyó ügyeket intéztek el, majd pedig tisztviselői állásokat töltöttek be. Megválasztották első alelnöknek Harsányi Kálmánt, másodalelnöknek Kurián Gyulát, ügyésznek dr. Kőrösi Kálmánt. A leköszönt Tóth Kálmán és Katona István előjárósági tagok helyébe Éva Péter és Ormós Gábor póttagokat hívták be. — A szabók sztrájkja ügyében f. hó 11-én délután 3 órakor békéltető ülés lesz, melyen dr. Harsányi fogalmazó fog elnökölni.

— **A Csokonai-kör új tagjai.** Az 1911. év első negyedében a következők léptek be a Csokonai-körbe rendes tagokul: Erdélyi Imre, Szigethy Gyula, Kürthy Nándor, Horváth Nándor, Dinics Vidor, Köpeczy Hugó, Kirschner Béla, Rávay Zoltán, Berényi Zsigmond, Geszty Gyula, Voith György, Kováliczky Antal, Helen Jenő, dr. Nyíri Ernő, Tolcsvai Henrik, Halmágyi László, Weisz Dávid, Schuschitky János, Takács Samu, Fleischner István, Lukács Vilmos, Lukács Izidor, Mandel Ernő, György Oszkár, dr. Nagy Zoltán, Bleyer Adolf, dr. Fehér Mór, Oláh Géza; alapító tagok lettek: Hajdu Imre, dr. Hegedűs Jenő, Korona takarékos és hitelszövetkezet, Alföldi takarékpénztár.

— **Fényes Annus „gyermekdelután” a Bikában.** Páratlan érdeklődés kíséri Fényes Annus vasárnapi fellépését. A műsorból változás is állott be, amennyiben Lakatos Vilma helyett Ferenczy Magda 10 éves kabaré művésznő fog fellépni, ki e téren legnagyobb sikereket érte el. Azonkívül a program még egy bájos debreceni művésznővel, Strelinger Annussal is bővül. A vasárnapi előadáshoz jegyek korlátozott számban kaphatók Antalffy Józsefnél. Az előadás 5 órakor kezdődik, tehát azon még a színházból kijövő közönség is részt vehet. Műsor: 1. Tréfás nyitány. 2. Szirmay Minét: előadja Strelinger Annuska. Zongorán kíséri Zsíros Sándor. 3. Fényes Annuska: Részletek a Balkán hercegnőből. 4. Ferenczy Magda: Magánjelenetek. 5. Strelinger Annuska: Jössz majd utánnam... 6. Fényes Annuska: Nsrancsvirág operett és katonadal a Kis lordból. 7. Ferenczy Magda: Cabaretszámok. 8. Strelinger Annus: A kis vitéz. 9. Fényes Annuska: Kuplé, ének és tánc. 10. Fényes Annus: Részlet a Obsz-tosból.

— **Végrehajtás — pofonokkal.** Püspökladányban, amely mostanában határozottan strébereskedik és folyton beszélget magáról ismét történt egy tanulságos eset. Király Endréné, virágzó keményseprő fizem tulajdonosnő, végrehajtatott 4 korona és 20 fillér összeget Debreceni Lajoson. Az árverés már többször ki volt: tűzve, de e bizony a végrehajtónak, méltósága megtagadásával többször el kellett illania a helyszínről. Végre tegnap maga mellé vette Kozma Lajos rendőrt és Vadász Lajos hajdút és kivonult végrehajani. Debreceni épp nem volt otthon és így sikerült Debreceni b. neje átkozódásai közben a lefoglalt burokat kocsi-ra rakni. Azonban a jogtalan tulajdonos megérkezett és sürű pofonokkal riasztotta szét a hivatalos közegeket. A kis ügy azonban nem marad annyiban, mert a debreceni kir. törvényszéknél lesz folytatása.

— **Az iparoskör közgyűlése.** Az iparoskör április hó 30-án délután tartja közgyűlését az iparos otthon dísztermében. A közgyűlés után társasvacsora lesz a Bika dísztermében.

— **Halottak:** Az anyakönyvi hivatalban a következő halálesetek jelentették be: Szász Róza ref. 15 éves, Csurka Mihály ref. 18 éves.

— **Husvételi eleklő a kollégiumban.** Tegnap d. u. 2 órakor volt a hagyományos szokások, hagyományos lelkesedés és eleklős vers felolvasással kapcsolatos ünnep választás. A főbb ünnepeket a következő hallgatók nyertek. Debrecen: Bereczky József sénior. Derecske: Molnár Ferenc esküdtfelügyelő. Sentes: Molnár Zoltán. Hajduszoboszló: Szathmáry Károly 4. th. Nagykálló: Kiss József 3. th. Apagyttét: Szondy István 3. th. Turkeve: Főris Endre. H.-M.-Vásárhely: Vörös Lajos 2. th. Hajduszovát: Kolozsváry K. László 2. th. Bagamér: Sándor László 2. th. Bihar: Szirbik Sándor 3. th. Nagyléta: Fekete János 3. th. Biharpuspöki: Ary Antal 1. th.

— **A Magyar Mérnök és Építész Egylet** debreceni osztálya f. e. április hó 8-án, szombaton este 6 órakor a m. kir. állami fémipari szakiskola (Burgondia-u. 1. szám) műhelyében kísérletekkel kapcsolt előadást tart az „Autogen hegesztés és vágásról”. Előadó Lakatos József budapesti mérnök. A felolvasás után a megbeszélte helyen társasvacsora lesz, melyen a felolvasáson részt vett vendégeket is szívesen látjuk. Uhlarik Béla Máv. üzletvezető, elnök. Sztankay F. Béla, szakisk. igazgató-titkár.

— **Csipkék** 2 krajcártól, himzések 10 krajcártól kaphatók Vidánál Városház épület.

— **Az Omke. beszámoló közgyűlése.** Az Omke. tegnap tartotta választmányi ülését Falk Lajos elnökle alatt; az előterjesztett évi jelentés felöleli a központ nagy arányú tevékenységét és számot ad a helyi körzet munkásságáról; a választmány ezt, valamint az előterjesztett számadásokat rendben találta; a közgyűlés napját husvét első napjára délelőtt 11 órára tűzte ki azon reményben, hogy az ünnep csendjéből egy órrácskát annyival is inkább számíthat tagjai részéről, mert kilátás van rá, hogy a közgyűlést Szende Pál dr. főtitkár mindig élvezettel hallgatott előadása teszi érdekessé.

— **A nyugat** Ignotus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és kritikai folyóirat április 1-én megjelent 7. száma a következő gazdag, érdekes tartalommal jelent meg. Tóth Wanda: Éva. (Elbeszélés). Telekes Béla: Zord, fekete kapu. (Vers). Halász Imre: Egy letűnt nemzedék. (Tizenharmadik közlemény Kossuth Lajos II.) Móricz Zsigmond: Az Isten háta mögött. (Regény. VII.) Lengyel Géza: Rippl Rónai József. Dr. Dienes Valéri: Pikler Gyula pszichológiája. Ignotus: Márciusi sőr. (Novella) Peterdi István: A kedves lány fedd. (Vers) Bán Ferenc: Szerdától—szombatraig (Regény XI.) Ignotus, Gábor Ignác: Az ó-germán vers és az ősi magyar ritmus. Figyelő. Nagy János: A bihari remete. Babits Mihály: Reviczky Gyula. Thury Elemér: Külső dolgok. Ignotus: Dijak. Bródy Miksa: Májusi fagy. Boross László: A milliő. Lengyel Menyhért: Chaliapine. Lengyel Géza: Világkiállítás és művészet. Bálint Aladár: Grafikusok a Nemzeti Szalonban. Ignotus: A kitétt gavallér. A Nyugat főmunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Hatvany Lajos, Móricz Zsigmond. A nyugat előfizetési ára: egész évre 20 K, félévre 10 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. Méréleg-utca 9. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

— **Napernyő** ujdonságok, bőrkeztük, gyönyörű harisnyák rém olcsón kaphatók Vidánál Városház épület.

— **Máthé János** vízvezeték, fűrdőberendezés és csatornázási vállalata. Elvállalja az udvar szakszerű csatornázását a kaputól befelé, kívánat szerint, kőanyag beton vagy öntöttvascsövekkel Teóviz lefolyó udvari vezeték bekötését a csatornába. Fűrdőberendezés, angol closet felszerelését. Jótállással jutányos áron. Műhely és iroda: Darabos-utca 54. sz. Minta üzlet: Egyháztér 5. szám. Telefon szám 321.

— **5 szobás** családi ház mellékhelyiségekkel május 1-re bérbe kerestetik. Fenyő, Hatvan-utca 59.

— **Automobil sapkák**, gyermek kötények, esőernyők Vidánál Városház épület.

— **Az osztályorszájátok** mai huzásán a következő sorsjegyek nyertek:
20.000 koronát nyert: 48061.
15.000 koronát nyert: 55221.
10.000 koronát nyertek: 28383 53362.
5000 koronát nyertek: 68610 78160.
1000 koronát nyertek: 3675 3992 8246

8495 13252 17445 17860 25534 31579
32741 38143 45110 53169 61337 64571
67936 72307 73225 82042 82597 83385
84000 85318 91840 99595 100687 101611
101907 103829 108433
1000 koronát nyertek: 3365 3996 4481
7601 8659 16088 16248 17847 18514
18850 20022 32373 23215 24625 24861
30143 30263 30954 36970 37954 43201
44863 45580 50944 54319 54499 55507
57708 58534 60964 66595 68276 70853
73264 73618 74154 81340 82062 82953
83334 84957 87124 88524 89987 91475
91560 93468 95104 102085 107339. A többi kihuzott számok 500 koronát nyertek.

Gyilkos orosz gróf.

Tegnap tárgyalta a törvényszék gróf Sibor Marchotski bűnpörét. A gróf feleségül vette anyjának szobaleányát s e miatt a grófi család kitagadta. A fiatal pár egy ideig boldogságban élt, senki sem tudott köztük viszályról, mignem egy napon holtan találták a komornából lett grófnét. Mintha öngyilkos lett volna, úgy feküdt a kereveten, mellette hevert remekmű kis revolvere.

Senki sem gyanúsította férjét, néhány nap múlva aztán gróf Sibor Marchotski önként jelentkezett a rendőrségen, hogy ő ölte meg a feleségét. Azt mondta, hogy politikai civódásai voltak az asszonnyal, mert míg ő konzervatív érzésű, felesége lelkes demokratának vallotta magát s egy ilyen heves összeütközés után ingerültségében föbelőtte.

A tegnapi tárgyaláson is megmaradt e mellett gróf Sibor Marchotski, hasztalan voltak a keresztkérdések, váltig azt vallotta, hogy politikai motivumok miatt pillanainyi felhevülésében ölte meg feleségét. A törvényszék negyedfél évi kényszermunkára és politikai jogainak elvesztésére ítélte a gróft.

TÁVIRATOK.

Pénzügyi bizottság ülése.

Bakonyi beszélt

Budapest, április 8. — A képviselőház pénzügyi bizottsága ma d. u. 5 órakor id. Erdelyi Lajos elnökle alatt ülést tartott. Tárgyaltatott a főváros 270 millió kölcsönének ügye. Szabonyi Alajos szívesen látja a fővárosnak ezen nagy horderejű s messze kiható ténykedését, javaslatot elfogadja. Ezután Bakonyi Samu szót a javaslatához. Kifejtette, hogy örömmel járul ezen, a főváros fejlődésére oly intenzív hatást előidézni hivatott ténykedéshez. Örömmel értesült róla, hogy ezen nagyszabású pénzművelet egy részét a főváros a francia piacon finanszírozza. Kívánatosnak tartaná, ha a közuti üzemek a főváros tulajdonába mennének át, annál is inkább ajánlatos ez, mert ezek már fővárosokban is mindenütt házikézelés alatt vannak s lényeges tényezői az illető városok gazdasági életének. Azon óhájának ad kifejezést, hogy örömmel látná, ha a kormány a vidék gócpontjainak elő-

haladását és fejlesztését segitené. Lukács László válaszolt Bakonyi beszédjére. Kijelenté, hogy a főváros közuti üzemeinek házi kezelésbe vételét nem lehet ötletszerűen keresztül vinni, az ragyobb előkészítést igényel. Igéri, hogy foglalkozni fog a kérdéssel, valamint a vidéki városok helyzetét is tanyulmányozni fogja. A bizottság a javaslatot elfogadta.

Agyonlőtte a feleségét.

Nagyrad, április 8. Kovács Lajos száldobági napszámos patkányokra vadászott udvarán. Neje kihajolt az ablakon s Kovács felesége hajfürtjét patkánynak nézve, rálőtt. Az asszony menten szörnyethal. A kétségbeesett férjen a neje halála fölötti bánatában örülési rohamok törtek ki.

Eltűnt törvényszéki bíró.

Balassagyarmat, április 8. Jakabovits nyugalmazott törvényszéki bíró már öthete eltűnt lakásáról. Tegnap megtalálták holtan Ipolyszegen. Valószínű, hogy öngyilkosságot követett el, mert régóta gyógyíthatatlan ideg-bajban szenvedett.

A hatalmak fenyegetőzése.

London, április 7. A nagyhatalmak közzölték a portával, hogy követelik utján Cettinijében erélyes felszólalást tettek. Megintették Montenegrót, hogy szigoruan őrizze meg semlegességét, mert ellenkező esetben a következményekért magára vessen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Elitelt tyuktolvaj.** Mészáros Gábor 30 éves hajduböszörményi lakos, ki már lopásért több ízben volt büntetve, tegnap megint lopás vétsége miatt állott a debreceni kir. törvényszék előtt. Mészáros Gábor 1910. decemberében tyukhusra éhezett s három helyről is lopott baromfiakat. Oláh Sándornétól 2 rucát és 6 tyukot, Szabó Máriaától 2 tyukot, Varga Gábortól pedig 6 tyukot lopott el. A lopásnak hamarosan nyomára jöttek s ma a kir. törvényszék Mészáros Gábort három havi fogházra ítélte.

§ **Cukrot lopott a segéd.** Klein Sámuel 20 éves kereskedősegédét három napi fogházra ítélte a kir. törvényszék. Klein Hajduböszörményben Reich Jenő kereskedőnél volt alkalmazva s apránként mintegy 20 korona értékű cukorkát lopott el. A tárgyaláson a lopást részben beismerte. Az ítélet jogerőre emelkedett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat)

Budapest, április 7.

A hideg időjárás és a javult külföldi jegyzések hatása alatt szilárd volt a határidőpiac iránya. A gabonaneműek barátságos hangulat mellett néhány fillérel javultak. — A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr.	11'66—11'78.
buza máj.	11 45—11'53.
buza okt.	10'82—10 80.
rozs apr.	8'56—8'57.
rozs okt.	8'29—8'29.
zab apr.	8'68—8'75.
zab okt.	7'30—
tengeri máj. 1911.	5'64—5'67.
Tengeri júli 1911	5'82—

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 854'— Magyar hitelrészvény 824'—

Hirdetmény.

A debreceni református egyház az Egyháztér 18., 19. s Hatvan-utca 1. és 3. számú négy telkén fennálló régi épületeinek elbontását elrendelvé, felhívottnak mindazok, kik az épületnek elbontására s anyagjaik megvételére vállalkoznak, hogy írásbeli zárt ajánlatukat **f. 1911. évi április hó 22-ik : apjának déli 12 órájáig** a református egyházi hivatalhoz — Egyháztér 17. sz. — nyújtsák be. Ugyanitt a hivatalos órák alatt a vállalati feltételek is megtekinthetők.

Az ajánlat mind a négy telken levő összes épületekre is kiterjedhet, de egy-egy telken levő épületekre is korlátozható.

Ajánlatában minden ajánlattevő köteles kijelenteni hogy a vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri s magára nézve kötelezőknek elfogadja és köteles készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban 500 kor., azaz Ötszáz kor. bnatpénzt is egyidejűleg letenni.

Az e hirdetménynek s a vállalati feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A debreceni ref. egyház fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson vagy mellőzésükkel épületeit más uton értékesíthesse.

Debreczen, 1911. évi április hó 4.

A debreczeni református egyház elnöksége.

Eladó

20 kat. hold 423 □-öl területű
ondódi tanya.

Batthyány-utca 7. számú ház
1911. május 1-től kezdve bérbe kiadó.

Felvilágosítást ad naponként d. u.
3-5 óráig **Dr. Ember Ernő**
ügyvéd Piacz-utca 6. szám.

Telefon 67.

Legpon-
tosabb

Órák

legolcsóbb

GASPARIK ÁDÁM

órák és ékszerésznél

Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet

Szent-Anna-utca 2.

Modern üzlet.

Szezon cikk: Elegáns háztartási jég-szekrények, különféle nagyság és kivitelben, egy és két ajtóval I-ső rendű gyártmány nagy választékban jótállással, jutányos áron beszerezhetők **Egyháztér 5. számú** üzletben (Nagytemplom mellett). Javítások díjtalanul eszközöltenek.

Ugyanott diszes és célszerű

mosogató asztalok,

szobaklozettek gyengélkedők részére a leggyorsabbtól a legdiszesebbig, **bidetsok,**

fürdőkádák, fürdőkályhák, mosdók és minden egyéb modern fürdőszobai berendezések kaphatók.

Minden nagyhangú hirdetésnél jobban beszél a személyes meggyőződés.

Kérem az érdeklődőket üzletem megtekintésére.

Máthéi János

vizvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata.

Műhely és iroda: Darabos utca 54. szám.
Telefonszám 321.

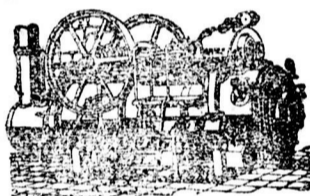
Létez 1909: aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviselet:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott

túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgép.

Óravezetés 700 000 lóerőn felül

Könyvnyomda

Hirlapkiadóvállalat

áthelyezés

A Stenczinger-ház lebontása folytán 1901. év óta fennálló

Könyvnyomdamat

a hirlapkiadó vállalattal együtt folyó hó végén áthelyezem **Darabos-utca 7. sz.** házamba.

Ez alkalomból könyvnyomdamat **szedőgépekkel és új modern anyagokkal villamos üzemre** rendezem be, úgy, hogy a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérem mély tisztelettel

Horovitz Zsigmond.

Telefon 310.

Fényképezeti cikkek és levélpapírok Piac-utca 12. sz. a. papírüzletemben jutányos árban beszerezhetők.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű bálí bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Meltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Szőllővessző eladás. Rizling, Ezerjő, Kövidinka 42 faj csemege megrendelhető Molnár Lukácsnál Debreczenben és 1908. évi kitűnő borok eladók hordónként.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2'40, mézédés szilvalekvárnak 1'—, papírhéju dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házmasternek kerestelik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cím a kiadóhivatalba.

Péterfia-utca 15. sz. alatt egy két szobából álló lakás, fürdőszobával május 1-től kiadó.

Egy concert cimbalom, harmonika és egy nagy konyha 2 sütővel jutányosan eladó. Mester-utca 36.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

Postakosár fajalma franko 2'50 korona. Elek Kálmán, Sajószentpéter.

Ákácshálókarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályi-urada dalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvétetnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel a lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

2382—1911.

Hajduvármegye alispánjától.

Versenyfárgyalási hirdetés

Hajduvármegye új székházának építésére.

Hajduvármegye közönsége nyilvános versenyfárgyalást hirdet a 361/1910. kgy. számú véghatározattal elfogadott 43,642/1911. számú belügyminiszteri határozattal jóváhagyott tervezet szerint Debreczenben építendő székházának építésénél szükséges következő munkálatok teljesítésére:

- I., II., III. Föld-, kőműves-, elhelyező-, vasbeton- és vasmunkákra együtt,
- IV. kőfaragó munka
- V. ács munka,
- VI. bádogos munka,
- VII. tetőfedél munka,
- VIII. facement munka,
- IX/a asztalos munka,
- IX/b lakatos munka,
- IX/c mázólo munka,
- IX/d üveges munka,
- X. padozati munka,
- XI. burkoló munka,
- XIV. szobafestő munka,
- XV. falkárpit munka,
- XVI. takaréktűzhely munka,
- XVII. vászon redőnyök és
- XVIII. kályhas munkákra.

Ajánlatok minden munkanemre külön, vagy az összes munkanemekre együttesen tehetőek.

Az árlejtésen részt vehetnek mindazon iparosok és vállalkozók, kiknek iparuk gyakorlására hatósági engedélyük van.

A föld-, kőműves-, elhelyező-, vasbeton és vasmunkák csoportjának vállalkozója tartozik ilyen jellegű építkezés keresztül vitelére képesített felelős munkavezetőt alkalmazni.

A föld és kőműves munkák a vállalat elnyerésétől számított 3 (három) héten belül megkezdendők és pedig akkor is, ha a régi épület csak részben volna lebontva. Az építési anyagok szállítása az építők munkák megkezdésének nem számítható. A munkák ugy folytatandók, hogy a székház folyó évben tető alá kerüljön és 1912. év augusztus hó 1-én rendeltetésszerű használatának átadható legyen. A többi munkálatok megkezdésének idejét a művezetőség fogja megállapítani.

Ajánlat és költségvetés csak az eredeti űrlapokon állítható ki.

Az építési munkáknak a megajánlott egységárak alapján kiszámított ajánlati végösszege számokkal és betűkkel irandó ki.

Az ajánlatok hozzám ilyen címmel „Ajánlat Hajduvármegye új székházának építésére” 1911. évi május hó 4. napjának délelőtt 9 órájáig, öt pecséttel lezárt borítékban adandók be, később, vagy a kitűzött időig távirat, vagy távbeszélő által bejelentett, avagy utóajánlatot el nem fogadok.

Az ajánlat biztosítására a debreczeni, vagy bármely más m. kir. adóhivatalnál, illetve állampénztárnál készpénz, vagy óvadékképes és csak névértékig számítható értékpapír bánatpénzül leteendő és pedig 250,000 koronás ajánlatig 5%-ban, ezenfelül eső összegért 2%-ban és a letételt igazoló adóhivatali illetve állampénztári nyugta az ajánlathoz csatolandó. Bánatpénzül pénzügyi betéti könyvet el nem fogadok. Bánatpénzül szolgáló készpénzt, vagy értékpapírt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

Az ajánlatok a beadásra kitűzött napon délelőtt fél 10 óraker fognak a vármegyei ház közgyűlési termében nyilvánosan felbontatni, a hol a pályázók jelen lehetnek.

Az ajánlatok érdemleges elbírálása, illetve a kivitel odaitélése a törvényhatósági bizottság részére van fentartva és a törvényhatósági bizottság e felett 1911. évi május hó 15. napján tartandó közgyűlésében fog határozni és addig, míg a vármegye közgyűlése végérvényesen nem határozott, pályázók ajánlataikért felelőségben állanak.

Világosan és kétségtelenül fenn van tartva a vármegye közgyűlésének azon joga, hogy a beérkezett ajánlatok közül tetszése szerint választhat, nincs kötve az ajánlatok összegéhez és ezeket teljesen mellőzheti is.

Pályázók ajánlataikban kötelezettséget kötelesek vállalni arra, hogy az építkezéshez szükséges mindazon anyagokat, melyek hazai forrásból beszerezhetők, innen fogják beszerezni, a munkálathoz kizárólag hazai munkásokat, munkavezetőket és felügyelőket kötelesek alkalmazni.

Hajduvármegye ezen építkezéshez 500,000 drb téglát beszerzett, amely 1911. június első hetétől kezdve, hetenként 25,000-réval lesz a téglagyárban átvehető és a kőműves munkák vállalkozója ezt a téglá mennyiséget ezenként 40, azaz negyven koronával a gyárban átvenni köteles.

A tervek s a vállalati általános és részletes feltételek megtekinthetők a debreczeni m. kir. államépítészeti hivatalnál, a hivatalos órák alatt, valamint Bálint és Jámor tervező és művezető építészknél Budapesten VIII. ker. Főherceg Sándor tér 3. sz.

Az ajánlati minta, valamint a költségvetési űrlapok Bálint és Jámor művezető építészknél szerezhetők be, laponként 20 fillér áron, a megfelelő összeg előzetes beküldése után esetleg posta útján is.

Kelt Debreczenben, 1911. ápril hó 4-én.

Hajduvármegye közönsége nevében:

Kovács Gyula

alispán.